

PREGLEDNICA PODANIH PRIPOMB ZA

ENERGETSKI KONCEPT SLOVENIJE
Strategija energetske politike do leta 2030 (in vizija do leta 2050)
- besedilo za javno obravnavo -

Predlagatelj in kontaktna oseba:	Naslov in telefon:	Datum:
<p>Alpe Adria Green - mednarodno društvo za zaščito okolja in narave</p> <p>Vojko Bernard – Predsednik AAG</p>	<p>Prešernova 26, 4270 Jesenice, Slovenija, EU</p> <p>051 311 450</p>	<p>7.9.2018</p>

Št. odstavka	Predlog spremembe besedila	Utemeljitev
	<p>Splošna pripomba Energetski koncept Slovenije (EKS) bo izšel v obliki resolucije, ob tem, da obstajajo zakonske podlage za cilje, ki jih naslavlja EKS, na primer Energetski zakon ipd. Zato je ob vseh razpravah, ki pa so predvsem zahtevale konkretne odgovore in jih niso dobile, vprašljiv pomen EKS.</p> <p>Za doseganje podnebnih evropsko dogovorjenih ciljev ne potrebujemo EKS, so vključeni v druge akte. Po njem je možno vse, pazi na naravo (npr. 1.0 (4), obenem jo pa uničuje (5.0 Viri energije). Tako kot je bilo z NEP2. Bi varčevali (6.0 Raba energije), obenem pa gradili nebrzdano nove kapacitete (5.0 Viri energije).</p> <p>Pri tem pa EKS nikakor ne spreminja škodljivega poslovnega modela subvencij (podpor), ki jih potrebno ukiniti in preusmeriti energetski denar v dolgoročneje</p>	

<p>1.0 UVOD</p> <p>(2)</p>	<p>vlaganje v pomoč prebivalstvu (kot pri plinskih napeljavah), ki plačuje le po porabi, ne pa investicije. Tako bi se hitro znebili kurilnega olja in presegli zahtevane odstotke zmanjšanja CO2.</p> <p>Izredno skromno je besedilo 6.4 Promet, čeprav preko 40 % CO2 odpade nanj in so tu največje rezerve, zaradi katerih ni potrebna gradnja vetrnih elektrarn in še drugih posegov v naravo.</p> <p>Dodati odstavek 2.1: Energetski koncept Slovenije (EKS) je potrebno uskladiti z drugimi strategijami razvoja, kot so turistično gospodarstvo, kmetijstvo, varstvo narave, varstvo krajine, varstvo okolja, zdravje prebivalstva in razvoja Slovenije kot celote. Obenem je povsod, kjer gre za sporne posege, treba izdelati alternativne rešitve, ki ne škodujejo naravi, ljudem ali okolju.</p>	<p>Problem vseh energetskih strategij in načrtov in tudi EKS je, da niso predhodno usklajevani z drugimi strategijami in tako prihaja do konfliktnih situacij, posebno pri umeščanju novih energetskih objektov v prostor. Pri tem energetika dosledno ignorira alternativne možnosti za doseg istih ciljev.</p> <p>Izsiljevanje umeščanja energetskih objektov v prostor s pomočjo tako imenovanega javnega interesa zgolj iz energetskega vidika je nesprejemljivo, saj je javni interes enako pomemben tudi pri drugih strategijah in razvoju Slovenije, na primer v turističnem gospodarstvu, kmetijstvu in drugod. Prav pri tem igrajo ključno vlogo alternativne rešitve, ki bi jih vedno morali obdelati sočasno z energetskimi načrti. To je nujno, saj Evropske direktive omogočajo državam svojo izbiro virov, obenem pa tudi priznajo investiranje v OVE v drugih državah. Hkrati opozarjamo na upoštevanje gibanja Modro srce Evrope za zaščito še preostalih prostotekočih rek Balkana in Slovenije.</p>
<p>4.0 Ukrepi za doseganje</p>	<p>Dodati odstavek: Pri konkretnih ukrepih za doseganje ciljev je vedno potrebno</p>	<p>Odsotnost alternativnih energetskih izvedb za doseganje istih ciljev je bistvo sporov z javnostjo in</p>

<p>ciljev (33a)</p>	<p>izdelati alternativne predloge in ukrepe, ki vodijo k istemu cilju. Pri tem je treba upoštevati celoten trajnostni razvoj Slovenije in ne parcialno samo energetike.</p>	<p>drugimi vejami gospodarstva. Vsiljevanje samo enih rešitev, ki so običajno voda na mlin energetskih podjetij, nasprotuje trajnostnemu razvoju Slovenije.</p> <p>Žal je zdajšnji trend slovenske energetike pozidava narave Slovenije z energetskimi objekti, kar je zgrešena strategija. EKS ni soočen z drugimi strategijami, ne upošteva naravnih potencialov Slovenije. Slovenija je namreč prepoznana po Evropi in svetu po svoji še ohranjeni naravi. Turistične statistike nam pričajo o naravi kot velikem potencialu Slovenije za turistično gospodarstvo. Zato se morajo energetske rešitve, predvsem nove kapacitete podrediti edini naravni prednosti Slovenije, ki jo ima v Evropi.</p> <p>Slovenija ne potrebuje elektrarn na Muri in ne na srednji Savi. Izziv je, da najde druge oblike izpolnjevanja podnebnih odstotkov in te mora tudi prilagoditi tako, da si še naprej z energetiko ne uničuje narave (male in velike hidroelektrarne, vetrnice). OVE se morajo omejiti na urbane predele, kjer je tudi poraba energije in pa zmanjšati porabo bencina, diesel goriva in kurilnega olja, s čimer je mogoče doseči podnebne odstotke.</p> <p>Razogljičenje je treba izpeljati brez uničevanja narave, kar je možno in še precej ceneje. To velja tako za obdobje do 2020, za obdobje do 2030 kot za obdobje do 2050. OVE niso trajnostni vir, če uničujejo naravo. Med OVE in trajnostnim razvojem Slovenije ni enačaja. Subvencije za OVE in SPTA so škodljive, saj imamo druge poslovne modele (in primere dobre prakse z njimi), ki subvencij ne potrebujejo za enak cilj. Tehnologije so že razvite in dokler so subvencije in škodljive 15 letne pogodbe o obveznem odkupu, se njihove cene ne bodo spustile.</p>
--------------------------------	---	--

<p>3.4 Časovno določeni cilji</p> <p>(27)</p>	<p>Številko 80% je treba zmanjšati na 40 %.</p>	<p>Pretegovanje Slovenije v lastno škodo, pri čemer nimamo nobenega vpliva na podnebne spremembe, je potrebno izločiti iz koncepta. Sicer pa je za tako 80 % zmanjšanje nujna nova jedrska elektrarna.</p> <p>To je nujno, saj Evropske direktive omogočajo državam svojo izbiro virov, obenem pa tudi priznajo investiranje v OVE v drugih državah. Hkrati opozarjamo na upoštevanje gibanja Modro srce Evrope za zaščito še preostalih prostotekočih rek Balkana in Slovenije.</p> <p>Četudi gre za projekcije Evrope, so to na pamet številke. Če ni zraven povedano, kako jih doseči, so brezpredmetne. To ignoriranje tehničnih možnosti je nedopustno in vodi samo v kaotično graditev novih kapacitet. Pri tem ni meddržavnih dogovorov in soinvestiranja. V povečanje jedrske elektrarne PAKS ob Donavi bi lahko Slovenija soinvestirala in si zagotovila določen delež moči v MW, če že dajemo Hrvaški 350 MW. Politika se ne zgane in se ne opredeli do te realne možnosti.</p>
<p>3.2 Zanesljivost oskrbe</p> <p>(25a)</p>	<p>Dodati odstavek o kvaliteti oskrbe oziroma o kvaliteti elektrike:</p> <p>Elektrika kot vsako drugo tržno blago mora imeti visoko kvaliteto, v skladu s standardi, ki omogoča gospodarstvu njeno uporabo brez motenj in prav tako gospodinjstvom (frekvenca, napetost, moč, stalnost 24/7, brez nihanj).</p>	<p>Dodatek je samo po sebi razumljiv, vendar se z uvedbo OVE kvaliteta znižuje. Primeri iz Nemčije (navedeno kasneje) dovolj zgovorno kažejo na to.</p> <p>Zagotavljanje zanesljive in konkurenčne oskrbe z energijo je ključno za slovensko gospodarstvo. To Slovenija že ima. EKS v nadaljevanju z nekritičnim in neselektivnim odnosom do OVE to oskrbo poslabšuje in draži, kar ni sprejemljivo.</p> <p>Zanesljivost oskrbe je treba strokovno opredeliti, obstoječe besedilo je povsem zmedeno in ne zagotavlja zanesljivosti. Nujno je upoštevanje, v delu zanesljivosti, študijo podjetja ELES: Razvojni načrt prenosnega sistema RS Slovenije od leta 2017 do leta</p>

		2026. Pomembna sta moč (MW) elektro sistema in 24-urno zanesljivo obratovanje, hkrati z zagotavljanjem nujnih rezerv (terciarne, sekundarne, itd.). Sicer si bomo uničili industrijo, ki potrebuje moč.
4.8 Finančni mehanizmi (45a)	Spremeniti besedilo tako, da se izločijo finančne spodbude (subvencije) za OVE in SPTE. Uporabijo se poslovni modeli brez subvencij.	Ukiniti je treba subvencije, ki so že doslej naredile več stotilijonsko škodo slovenskemu finančnemu potencialu za skoraj nikakršen učinek v smeri zmanjšanja CO2. O tem sploh ne vodimo evidence. Namesto subvencij že deluje nekaj poslovnih modelov, ki subvencij ne potrebujejo. Na primer Energetika Vransko z daljinskim ogrevanjem na biomaso in sonce. Prav tako nekateri drugi poskusi (GEN-I) gredo v to smer. Zaradi subvencij raste gospodarska škoda , ko se naše subvencije odlivajo v tujino. Primer je ponujanje vlaganj v sončne panele (npr. Kidričevo in drugje) z zagotavljanjem večjih obresti kot so v bankah. Dejansko pa to počne avstrijsko podjetje, ki lepo črpa naše subvencije, ki jih dobi za sončne elektrarne, k sebi.
5.1.2.Vetrna energija (54) (55)	Pod poglavjem Vetrna energija naj se ukine obe besedili in navede, da ne podpiramo nadaljnjega postavljanja vetrnih elektrarn. Dokazi za zdravju škodljiv hrup vetrnih elektrarn: https://www.youtube.com/watch?v=ZXCZ3OyklrE predavanje Ljubljana 25.maj 2018 58.02 min dr. Mariana Alves-Pereira angleška verzija https://www.youtube.com/watch?v=sa2_dqLDmGk 1:14.34 slovenska verzija - vpliv infra in nizkofrekvenčnega hrupa od VE, ki se bistveno razlikuje od vseh drugih nizkih hrupov – je pulzne narave, kakor gre krak vetrnice mimo stebra. Opozarjamo na <u>brezpravno stanje</u> v Sloveniji (pa tudi zaradi	VE uničujejo naravo in škodujejo zdravju prebivalcev, kar je mednarodno dokazano. Pri naravi gre v glavnem za pobijanje netopirjev, ki so vsi zaščiteni. Mehanizem pobijanja je v podtlaku, v katerega jih potegne krak vetrnice in jim poškoduje pljuča (dokazano z najdbami poginulih). Mehanizem pobijanja velikih ptic ujed pa je udar konice kraka vetrnice, katerega obodna hitrost (fizika osnovne šole) je lahko izjemno velika 100 in več km/h. Ptica opreza za plenom in ne more slediti gibanju kraka. Dokaz: video iz Grčije: https://www.youtube.com/watch?v=na6HxKQQsAM 0.29 min. Znanstvena razlaga je tule:

pritisaka vetrne industrije še kje po Evropi), ker ni predpisa, kako meriti ta hrup-ne v dBA načinu, ker odreže infra in nizkofrekvenčni hrup in dobimo lažno sliko hrupa. Pravi način merjenja je dB linearni – brez filtriranja. Prav tako se ne sme meriti povprečja, ampak slediti vse pulze, torej na ravni sekund. Brezpravno stanje je tudi pri opredelitvi najmanjšega odmika vetrne elektrarne od bivališč oziroma posesti prebivalcev. Tega predpisa NI. V svetu se oblikuje stališče iz prakse, da 5 km oddaljenosti bivališča od vetrne elektrarne ni preveč. Ta hrup je dolgovaloven (frekvenca pa nizka, glej predavanje) in gre skozi stene hiš, skozi zaprta okna in skozi gozd. Ker pa so VE na grebenih, je širjenje v daljavo še bolj olajšano.

Umeščanje vetrnih elektrarn je v nasprotju s Strategijo trajnostne rasti slovenskega turizma 2017 - 2021 in 2021 - 2025, ki ju pripravlja Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in katerih strateška vizija je: *"Slovenija je zelena, butična globalna destinacija za zahtevnega obiskovalca, ki išče raznolika in aktivna doživetja, notranji mir in osebno zadovoljstvo"*.

<http://www.nature.com/news/vultures-blind-to-the-dangers-of-wind-farms-1.10214>

<https://www.youtube.com/watch?v=dsGiaSOaq9o>
10.28 min ponavljajoči posnetki, na koncu tudi netopirji in zgovoren podatek o številu pobitih ptic.

Prav tako ne zmanjšujejo CO2, saj na primer TEŠ 6 ne bo spreminjal režima zaradi njih. Poleg tega lahko namesto elektrike iz VE to prihranimo. Prva naloga pri postavljanju novih elektrarn je, da najdemo namesto novih postavitve raje zmanjšanje porabe za enak iznos. To velja tudi za druge elektrarne in toplotne vire.

Za dokazan zelo škodljiv vpliv na zdravje pa prilagamo povezavo na letošnje predavanje strokovnjakinje za infra in nizkofrekvenčni hrup, ki ga oddajajo tudi vetrnice. V njem so dokazi za zelo škodljive spremembe organizma po nekaj letih delovanja tega hrupa, ki se v notranjih prostorih še resonančno ojača (primeri v predavanju). Škoduje pa tudi živalim – primeri v predavanju.

Opozarjamo, da obstaja že sodna praksa (npr.: Portugalska), ko je sodišče pravnomočno odločilo, da se morajo zaradi tega hrupa, po pritožbi prebivalcev, določene vetrnice odstraniti.

Tudi v Nemčiji imajo resne zdravstvene in bivanjske probleme – ta hrup gre tudi v tla --- > sveža povezava in angl. naslov:

https://www.youtube.com/watch?v=Jk87q3Ax_5U
3.30 min

No, wind turbine noise is not damped by the ground!
Sicer pa je primerov selitev prebivalcev zaradi hrupa vetrnic veliko in so na primer tudi na:

<http://www.epaw.org/> kjer je na stotine civilnih

		<p>iniciativ. Takega odpora proti nekemu industrijskemu objektu kot je vetrna elektrarna po vseh državah še ni bilo. Informacije o tem so namerno ignorirane.</p> <p>-korupcija je prisotna tudi tu, saj gre za zanesljivo investicijo (obvezen odkup, 15 let pogodba, odplačilo 5-7 let), ki je povsem netržna in škodljiva. Vetrna elektrika pa močno preplačana. Dravske elektrarne jo proizvajajo pod 30 evrov na MWh in so obnovljiv vir.</p> <p>-toliko elektrike kot bi proizvedle načrtovane vetrnice lahko v Sloveniji prihranimo, zato so nepotrebne. V Energetskem zakonu ima varčevanje prednost pred novimi viri, kar je pravilno. VE kršijo Energetski zakon.</p> <p>Za nadaljnje informacije smo na razpolago, ker imamo sprotne kontakte z ustanovami in civilnimi iniciativami po svetu.</p> <p>Na primer: južna Tirolska, Italija se je povsem odpovedala vetrnicam. Imajo raje turizem.</p> <p>Gospodarska škoda zaradi vetrnih elektrarn:</p> <p>-odliv subvencij v tujino, namesto, da se porabijo v Sloveniji. Ena 1 MW VE stane med 1,5 do 1,8 milijona evrov! To je od 300 do 360 toplotnih črpalk po 5.000 evrov vsaka, pri čemer zamenjajo veliko kurilnega olja (skozi več let) in s tem neposredno znatno zmanjšajo CO2.</p> <p>-škoda na zelenem in trajnostnem turizmu, kjer so narava, mir, razgledi brez industrijskih vetrnih stolpov in hrupa turistični produkt. Tujec bo izpod nemških vetrnic, na primer, rad prišel v naš mir in lep pogled na naravo. V turizmu so delovna mesta, pri vetrnicah jih ni, so avtomati.</p> <p>-primer Nemčije, vetrne elektrarne ne morejo nadomestiti 24/7 elektrarn, napačna politika povzroča</p>
--	--	---

		<p>ogromne stroške, ampak Nemčija jih očitno lahko prenese, mi pa nimamo odveč denarja: http://dailycaller.com/2017/02/28/germany-facing-mass-blackouts-because-the-wind-and-sun-wont-cooperate/ Tehnično so bile te stvari jasne že vnaprej.</p>
<p>1.0 Uvod (4a)</p>	<p>Dodati stavek: Pri tem energetika ne sme zmanjševati izjemnega potenciala Slovenije, ki ga ima v naravi, ki ima velik gospodarski pomen.</p>	<p>Žal je zdajšnji trend slovenske energetike pozidava narave Slovenije z energetske objekti, kar je zgrešena strategija. EKS ni soočen z drugimi strategijami, ne upošteva naravnih potencialov Slovenije. Slovenija je namreč prepoznana po Evropi in svetu po svoji še ohranjeni naravi. Turistične statistike nam pričajo o naravi kot velikem potencialu Slovenije za turistično gospodarstvo. Zato se morajo energetske rešitve, predvsem nove kapacitete podrediti edini naravni prednosti Slovenije, ki jo ima v Evropi.</p>
<p>5.1 Obnovljivi viri energije (51a)</p>	<p>Dodati odstavek: OVE se morajo omejiti na urbane predele, kjer je tudi poraba energije in pa zmanjšati porabo bencina, diesel goriva in kurilnega olja, s čimer je mogoče doseči podnebne odstotke.</p>	<p>Slovenija ne potrebuje elektrarn na Muri in ne na srednji Savi. Izziv je, da najde druge oblike izpolnjevanja podnebnih odstotkov in te mora tudi prilagoditi tako, da si še naprej z energetiko ne uničuje narave (male in velike hidroelektrarne, vetrnice).</p> <p>Ta stavek je pomemben za ves nadaljnji tekst EKS in ga je treba pri vsakem drugem načrtovanju uporabiti (velja za veliko drugih odstavkov, da ne navajamo povesod). Zato mora biti na začetku. Razogljičenje je treba izpeljati brez uničevanja narave, kar je možno in še precej ceneje. To velja tako za obdobje do 2020, za obdobje do 2030 kot za obdobje do 2050. OVE niso trajnostni vir, če uničujejo naravo. Med OVE in trajnostnim razvojem Slovenije ni enačaja. Subvencije za OVE in SPTE so škodljive, saj imamo druge poslovne modele (in primere dobre prakse z</p>

		njimi), ki subvencij ne potrebujejo za enak cilj. Tehnologije so že razvite in dokler so subvencije in škodljive 15 letne pogodbe o obveznem odkupu, se njihove cene ne bodo spustile.
3.1 Podnebna trajnost	Črtati pojem "podnebna trajnost"	Pojem "podnebna trajnost" ni opredeljena in ne vemo, kaj pomeni. V nadaljevanju je zgrešeno pomešana v odstavku (24) s trajnostnim razvojem, ki je sicer mednarodno opredeljen, vendar nima ničesar s podnebno trajnostjo.